

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת
 لجنة الانتخابات المركزية
 The Central Elections Committee

Justice Uzi Vogelman
 Supreme Court of Israel
 Chairman of the Central Elections Committee

قاضي عوزي فوجلان
 المحكمة العليا
 رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט עוזי פוגלמן
 בית המשפט העליון
 יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

ה"ש 11/24

- העותרים: 1. המועצה האזורית לכפרים הבלתי מוכרים בנגב
 2. יוזמות אברהם
 3. המרכז הרפורמי לדת ומדינה – התנועה הרפורמית – יהדות מתקדמת בישראל

נגד

המשיבה: ועדת הבחירות האזורית באר שבע

עתירה להורות על היסעים מיוחדים לקלפיות עבור תושבי הכפרים הבלתי מוכרים בנגב

בשם העותרים: עו"ד אורלי ארז-לחובסקי

החלטה

1. בעתירה שלפניי התבקשתי להורות להעמיד מערך היסעים מיוחד לטובת תושבי הכפרים הבדואיים הלא מוכרים בנגב, מערך "שיכלול נקודות איסוף מכל 36 הכפרים הלא מוכרים, בתדירות גבוהה, ברכבים מתאימים עם נהגים מקומיים" (סעיף 61 לעתירה). לטענת העותרים, בכפרים הלא מוכרים לא מוצבות קלפיות, ותושביהם נדרשים להצביע ביישובים אחרים אשר מרוחקים ממקום מגוריהם. זאת ועוד, כנטען, אי אפשר להסתפק בקווי התחבורה הציבורית הקיימים, שאינם נכנסים לכפרים עצמם ולעיתים הם מרוחקים ממקום המגורים. התוצאה היא, כך נטען, שאחוזי ההצבעה בקרב תושבי הכפרים נמוכים מאוד מהמוצע הארצי. לגישת העותרים, מדובר בפגיעה בזכות לבחור ובעקרון השוויון. לכן הם מבקשים להפעיל את המערך האמור, בהתאם לסעיף 134א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט–1969 (להלן: חוק הבחירות).

2. עתירה זו ראשיתה בבקשת העותרים מיום 3.1.2021 להציב קלפיות בכפרים הלא המוכרים בנגב. היועץ המשפטי לוועדת הבחירות השיב לעותרים על דעתי ועל דעת סגניי שאי אפשר להיענות לבקשה, בין היתר מאחר שהוגשה לאחר המועד האחרון להעברת הצעת שר הפנים לקביעת אזורי הקלפי (בהתאם לסעיף 13א) לחוק הבחירות); וכי, לפי הדין הקיים, קלפיות

יוצבו ביישובים – והכפרים הלא מוכרים, כשמם, אינם יישובים מוכרים. עם זאת וכדי לאפשר בחינה פרטנית של הקשיים שהועלו בבקשה בכל הנוגע לנגישות לתחבורה ציבורית, הנחית שיושב ראש ועדת הבחירות האזורית באר שבע, כב' סגן הנשיא א' ביתן (להלן: יו"ר ועדת הבחירות האזורית), יבחן את האמור בבקשה ובמידת הצורך יסייר בשטח בשיתוף הממונה על היסעי בוחרים בוועדת הבחירות המרכזית. כן צוין בתשובה "כי שירותי היסעים שלא במסגרת שירותי התחבורה הציבורית, ככל שיתאפשרו, יתבצעו לפי תחנות שתואמנה מראש, והכל בכפוף למגבלות התקציביות של הוועדה" (סעיף 5).

3. בהמשך לכך נפגש יו"ר ועדת הבחירות האזורית עם נציגי העותרים בהיוועדות חזותית ושקל טיעונים נוספים שלהם בכתב. ביום 22.2.2021 דחה יו"ר הוועדה האזורית את בקשת העותרים. כעולה מן ההחלטה, עמדת העותרים הייתה ש"העמדת אוטובוסים לאיסוף נוסעים מתחנות קבועות לאורך צירי התנועה המרכזיים והסעתם לישובים השונים בהם הם זכאים לבחור, לא תועיל" (סעיף 4 להחלטה). יו"ר הוועדה האזורית מצא שהמערך המבוקש – הסעה פרטית לכל משפחה ברכב שטח שאחד מבני המשפחה נוהג בו – חסר היתכנות מעשית. עוד צוין שלרוב המשפחות במקום יש רכב פרטי אחד לפחות; שקווי התחבורה הציבורית הבין-עירוניים פועלים בחינם ביום הבחירות; ושמפלגות וגופים אחרים מסיעים מצביעים מהפזורה הבדואית לקלפיות. על כן דחה יו"ר הוועדה האזורית את הבקשה. העתירה שלפניי מבקשת למעשה להשיג על החלטה זו.

4. לאחר שבחנתי את העתירה ואת נספחיה, הגעתי למסקנה שדינה להידחות על הסף. העותרים לא ציינו מכוח מה אני מוסמך לדון בעתירתם. אבהיר שאין מדובר בעתירה לפי סעיף 17ב(א) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959, או לפי סעיף 10ג(ז) לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, שמכוחם מוקנות לי סמכויות שונות. די בטעם זה כדי לדחות את העתירה על הסף.

5. בצד האמור, ראיתי להעיר – למעלה מן הצורך בהינתן המסגרת הדיונית ולמען השלמת התמונה – בדבר גדר סמכותה של ועדת הבחירות המרכזית לפי סעיף 134א לחוק הבחירות. אין חולק על חשיבות ההצבעה בבחירות. ועדת הבחירות המרכזית נוקטת צעדים מגוונים כדי להבטיח את מימוש הזכות לבחור בידי כל הזכאים והזכאיות. היא משקיעה משאבים רבים למטרה זו, בין היתר, בהסדר של נסיעה בחינם לכל האוכלוסייה בקווי התחבורה הציבורית הבין-עירוניים ביום הבחירות ובערב שלפניו, כדי לאפשר למירב הבוחרות והבוחרים להצביע. הסדר זה נעשה בהתאם לסמכות המוקנית לוועדת הבחירות המרכזית בסעיף האמור:

"הסעת בעלי זכות הצבעה לשם הצבעה בבחירות לכנסת מתחום גבולותיו של יישוב אחד למשנהו וחזרה, תמומן מאוצר המדינה באמצעות הוועדה המרכזית; היא תבוצע בקווי תחבורה ולמרחקים

שתקבע הוועדה המרכזית ובהתאם לנהלים ולסידורים שתורה עליהם; ההסעה תהיה ביום הבחירות, ואולם הוועדה המרכזית רשאית להתיר הסעה סמוך ליום הבחירות".

6. בעתירה שלפניי ביקשו העותרים שוועדת הבחירות תממן "מערך של הסעים מיוחדים" (סעיף 61 לעתירה) שיאפשר הסעת הבוחרים מביתם אל הקלפי במגוון סוגים של כלי רכב שינהגו בהם "נהגים מקומיים המוכרים בכפרים" (סעיף 14 לעתירה). לעניין זה ציינו העותרים את סעיף 134א לחוק הבחירות, בלי להניח פירוט בנושא. מוכן אני להניח לצורך הדיון ולטובת העותרים כי התיבה "קווי תחבורה" בסעיף 134א נתונה לפרשנות. עם זאת, ובלי לטעת מסמרות בפרשנות הוראה זו מבחינת לשונה ותכליתה, אני סבור שקיים קושי בפרשנות שלפיה נתונה לוועדת הבחירות המרכזית סמכות לממן מערך היסעים במתכונת המבוקשת בידי העותרים. לשונה של התיבה "קווי תחבורה" ותכליתה מקשות לפרש אותה פרשנות שתאפשר הסעה אישית של בעלי זכות בחירה מפתח הבית אל הקלפי ובמגוון סוגים של כלי רכב. הלכה למעשה מתבקשות כאן הסעות מיוחדות בהיקף נרחב ברכבי שטח ובאמצעות נהגים שהעותרים הגדירו. העותרים לא הבהירו כיצד מתכונת זו של הסעה מתיישבת עם התיבה "קווי תחבורה". נוכח הטעם הדיוני שעמדתי עליו בפתח דבריי, איני רואה להידרש לגוף הדברים מעבר להערתו זו.

7. העתירה נדחת אפוא על הסף. אין צו להוצאות.

ניתנה היום, י"ז באדר התשפ"א (1 במארס 2021).

עוזי פוגלמן

שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-24

